

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de gemeente Bellingwedde onvoldoende onderneemt om de muizenplaag in en rond zijn woning te bestrijden.

Beoordeling

I Bevindingen

1. In 1998 verleende het college van burgemeester en wethouders van Bellingwedde aan Groen Invest Nederland B.V. (hierna: GIN) een aanlegvergunning voor het aanplanten van ca. 50 ha Robinia pseudo-acacia, bedoeld voor de productie van Europees hardhout. Tengevolge hiervan is verzoekers perceel met woonhuis in Bellingwolde aan drie kanten omsloten door jonge aanplant.

Aan de vergunning werd onder andere als voorwaarde gesteld dat een afstand van 15 meter in acht genomen diende te worden tussen naastgelegen agrarische productiegroonden en woonerven. Dit om landbouwschade tegen te gaan en een goede bewoningssituatie te garanderen. Over de afwerking van de randen van het productiebos werd voorgeschreven dat voordat tot inrichting werd overgegaan eerst het college diende in te stemmen met een plan van aanleg voor de randbeplanting. Op 4 juni 1999 gaf het college van burgemeester en wethouders GIN tot uiterlijk 15 oktober 1999 toestemming om de randen van het productiebos te gebruiken voor de opslag van tweejarig plantsoen.

2. Eind 1999 kreeg verzoeker flink last van muizen. Nadat hij gedurende 2000 een groot deel van het jaar veel uithuizig was geweest in verband met zijn werkzaamheden bij de afwikkeling van de vuurwerkcramp in Enschede, ontdekte hij eind van dat jaar dat zijn gehele inboedel en inventaris was aangevreten. Vervolgens nam verzoeker contact op met de gemeente. Nadat het toenmalige hoofd van de afdeling Groenvoorziening polshoogte was komen nemen, schakelde de gemeente het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD) in.

3. Het KAD stelde in april 2001 vast dat er sprake was van een plaag en dat het om een flink aantal muizensoorten ging. Het betrof alle onder de destijds vigerende Flora- en Faunawet beschermde soorten. Het KAD had op verzoekers erf geen voor muizen extra aantrekkelijke situatie aangetroffen in de zin van bovenmatige vervuiling of rondslingerende voedselresten. De oorzaak van de muizenplaag had naar het oordeel van het KAD te maken met de aanplant van het bos, waarbij de volgende factoren een overheersende invloed hadden gespeeld.

De vegetatie in het bos was na slechts één groeiseizoen gemaaid, wat tot gevolg had dat de muizen voldoende beschutting en voedsel hadden en zich explosief konden vermeerderen. Gecombineerd met de onbereikbaarheid van de muizen voor roofvogels,

vanwege de doornen aan de dicht opeen geplante bomen, leidde dit tot een verstoring van het natuurlijk evenwicht.

Verder waren de bosgronden rond verzoekers perceel in de herfst en winter van 2000/2001 zeer nat geweest door het slechte weer en omdat de drainage in de bosgronden niet meer werkte. Deze zou bij het diepwoelen van de grond bij de aanleg van het bos zijn stukgegaan. Omdat verzoekers perceel ca 50 cm. hoger is gelegen ten opzichte van de omgeving, hadden de muizen massaal hun toevlucht gezocht naar zijn erf.

4. Het KAD concludeerde dat het bestrijden van de muizen zou moeten starten met het treffen van maatregelen om besmetting van buitenaf te voorkomen. Daarna zou bestrijding op verzoekers erf moeten plaatsvinden. Voor beide onderdelen van de bestrijding bood het KAD hulp en advies aan.

5. Voor de bestrijding van de muizenoverlast heeft de gemeente vervolgens diverse acties ondernomen. Zo werd medio 2003 ontheffing voor de bestrijding van bepaalde soorten muizen aangevraagd bij de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Verder is, in elk geval tussen herfst 2003 en zomer 2004, de gemeentelijke ongediertebestrijder bij verzoeker langs geweest met gif en muizenklemmen en zijn er regelmatig controles verricht. Van de jaren hierna ontbreekt een overzicht. Desgevraagd verklaarde verzoeker dat sinds zomer 2006 de gemeentelijke ongediertebestrijder tweemaal bij hem langs was geweest en te kennen had gegeven verder niets te kunnen betekenen, zolang de situatie rond verzoekers perceel niet veranderde.

6. Ook had de gemeente eind 2003 de GGD Groningen om een risicoanalyse verzocht. Zelf had verzoeker in 2002 de GGD al ingeschakeld. Overigens hadden meer mensen in de buurt contact met de GGD opgenomen, vanwege overlast van muizen. Volgens verzoeker ging het hierbij om 18 huishoudens.

7. Uit de analyses van de GGD kwam naar voren dat van direct gevaar voor de volksgezondheid geen sprake was. De risico's op (besmettelijke) ziekten waren te vermijden door het treffen van voorzorgsmaatregelen en omdat verzoekers perceel op een afgelegen plaats ligt. Niettemin wees de GGD erop dat de situatie uitzonderlijk was en dat, vanwege de impact op verzoekers' algehele welbevinden er wel degelijk sprake was van een, indirecte, bedreiging van zijn gezondheid en dat de situatie binnen afzienbare termijn om een oplossing vroeg.

8. Reeds bij brief van 28 september 2001 had het college van burgemeester en wethouders er, (onder verwijzing naar het mogelijke gevaar van muizen voor de volksgezondheid en de zorgplicht van de gemeente om plagen en overlast te beperken,) bij GIN met klem op aangedrongen de nodige aandacht te besteden aan de bestrijding van de muizenplaag, met name de beperking van nestgelegenheden en het voorkomen van verspreiding c.q. besmetting. Hierbij merkte het college op graag te zien dat problemen die

zo ingrijpend waren voor het woon- en leefgenot van een van zijn inwoners, naar behoren en in goede samenwerking en harmonie werden opgelost.

9. In reactie hierop had het GIN laten weten vooralsnog geen aansprakelijkheid te erkennen en een nader standpunt te zullen bepalen als verzoeker deskundigen van GIN op zijn perceel zou toelaten. In december 2002 heeft de gemeente op verzoek van het door verzoeker ingeschakelde natuurbureau Buitenbedrijf BBZ een zogenaamd rondetafelgesprek georganiseerd, waarbij verzoeker, GIN en de gemeente partij waren. Doel van dit gesprek was een structurele wering te realiseren voor de muizen, op basis van voorstellen zoals door het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen en het door verzoeker ingeschakelde bureau waren omschreven. Een van die voorstellen betrof het aanleggen van een sloot rond verzoekers perceel. De door GIN na het gesprek opgestelde overeenkomst, is evenwel nooit ondertekend, aangezien partijen het over de voorwaarden niet eens werden.

10. Op 6 oktober 2003 verzocht verzoeker het college om bestuursdwang toe te passen jegens GIN, in verband met het niet in acht nemen van de in de vergunning opgenomen voorwaarde over de aan te houden afstand tussen het productiebos en de grens van zijn perceel. In reactie hierop schreef het college in april 2004 dat inmiddels een begin was gemaakt met de aanleg van de sloot en dat het had geconstateerd dat het binnen de 15-metergrens geplante plantsoen niet was verwijderd en de afstand van het bos tot verzoekers perceelsgrens varieerde van 6 tot 14 meter.

Het college stelde echter tevens dat uit archiefonderzoek was komen vast te staan dat verzoeker schriftelijk had verklaard hier geen bezwaar tegen te hebben gehad en veronderstelde dat dit de reden was dat het plantsoen niet was verwijderd. Het college kondigde aan GIN om opheldering te vragen, ondanks het feit dat de afstand van het bos tot de perceelsgrens naar de mening van het college geen verband hield met de problemen .

11. In reactie hierop schreef verzoeker het college per ommegaande dat de beplanting in het 15-metergebied pas in mei 2000 was gepoot en dat hij geen toestemming had gegeven voor het planten van bos in deze strook. Wel had een - inmiddels voormalig - werknemer van GIN met hem besproken dat deze strook vanaf mei 2000 voor een paar maanden zou worden beplant voor de aanleg van een houtwal. In zijn reactie wees verzoeker het college ook op de in de vergunning opgenomen voorwaarde over de goede bewoningssituatie voor naburige percelen en stelde hij dat er wel degelijk een verband bestond tussen de aangehouden afstand en de ondervonden overlast.

Tevens wendde verzoeker zich in mei 2004 tot de gemeenteraad met een klacht over het niet naleven van de vergunningvoorschriften.

12. Bij de door de gemeente, in het kader van het ingestelde onderzoek, toegestuurde stukken trof de Nationale ombudsman een kopie aan van een onderdeel van een faxbericht van 25 maart 2004. Met de hand was hierop aangetekend "23-1-2000/Overeenkomst (...) 15 meter zone". Hieronder stond de volgende tekst.

"Deze overeenkomst is opgemaakt op 30 maart 2000 te Bellingwolde en gaat over de 15 meter zone die Groen Invest Nederland B.V. naleeft conform de overeenkomst met de gemeente Bellingwedde.

De aan ons perceel grenzende buur (verzoeker; N.o.) verklaart in het tekenen van deze overeenkomst dat Groen Invest Nederland mag afwijken van de 15 meterzone grenzend aan hun perceel. Dit houdt in dat de zone i.p.v. 15 meter vanaf de burengrens naar een kortere afstand van de burens worden teruggebracht."

Onder aan de overeenkomst stonden twee handtekeningen, een die beweerdelijk verzoekers handtekening was, en een van de - inmiddels voormalig - werknemer van GIN die met verzoeker had besproken dat deze strook vanaf mei 2000 voor een paar maanden zou worden beplant voor de aanleg van een houtwal. Tevens stond op de overeenkomst met de hand aangetekend dat de zuidelijke rand 15 meter moest blijven in verband met schaduwwerking en de oost- en noordzijde wel kon worden aangepast.

Verzoeker ontkende, na kennis te hebben genomen van deze stukken, de echtheid van de daarop geplaatste handtekening en stelde nooit een overeenkomst met deze strekking te hebben getekend en deze pas in het kader van het onderzoek door de Nationale ombudsman onder ogen te hebben gekregen.

13. In april 2007 schreef de VROM-Inspectie het college van burgemeester en wethouders een brief naar aanleiding van een op het verzoek van verzoeker uitgevoerd onderzoek. De inspectie was uit dossieronderzoek bij de gemeente en na bezichtiging van het perceel van verzoeker tot de conclusie gekomen dat de beplantingsvrije strook varieerde van 6 tot 11 meter en dat niet aan de aanlegvergunning werd voldaan. De inspectie stelde vast dat het college in december 2004 GIN had aangezegd de nog immer voortdurende overtreding vóór 1 februari 2005 te beëindigen, onder last van het opleggen van een dwangsom. Kennelijk - en om redenen die de VROM-Inspectie niet duidelijk waren - had het college geen vervolg gegeven aan deze aanschrijving, zodat het college werd verzocht alsnog over te gaan tot daadwerkelijke handhaving.

14. Het college schreef in juli 2007 dat de afstanden nogmaals waren opgemeten en deze ongeveer 15 meter bedroegen over het hele gebied. Het college nam aan dat in de tussentijd was gerooid en stelde, nu GIN aan de voorwaarde van de aanlegvergunning voldeed, niet handhavend te kunnen optreden.

15. Desondanks verzocht verzoeker in december 2007 via zijn advocaat het college nogmaals om handhavend op te treden, omdat de afstand rond zijn perceel op veel plaatsen aanzienlijk minder was dan de voorgeschreven afstand van 15 meter. Hij verzocht het college een nieuwe meting te doen en wees het college er op dat volgens de aanlegvergunning met de 15-metervoorwaarde een goede bewoningssituatie moest worden gegarandeerd, en dat de hele locatie zou moeten zijn voorzien van een aangepaste randbeplanting. Tevens wees verzoeker het college er op dat GIN het onderhoud van zowel het bos als de aangelegde sloot schromelijk verwaarloosde, wat bijdroeg aan de penibele situatie op zijn perceel en tevens veel overlast van distels en onkruid veroorzaakte.

16. Het college antwoordde in januari 2008 dat het niet bereid was een nieuwe meting te verrichten. De in juni 2007 verrichte metingen hadden zorgvuldig plaatsgevonden en daaruit was gebleken dat de afstand wel degelijk 15 meter bedroeg. Het college concludeerde derhalve dat GIN aan de vergunningvoorschriften voldeed.

17. Op 1 december 2007 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman. Zijn klacht werd op 15 april 2008 voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders met het doel een snelle en praktische oplossing te bereiken. Daarnaast stelde de Nationale ombudsman het college enkele vragen om zich een beter beeld te kunnen vormen van de problematiek en is het college gevraagd welke taken en mogelijkheden het college zag voor het oplossen van het probleem. Ook was het college gevraagd wat de gemeente had gedaan nadat verzoeker het probleem eind 2000 had gemeld en in hoeverre handhavend optreden in verband met het naleven van de aanlegvergunningvoorschriften mogelijk werd geacht.

18. Het college liet de Nationale ombudsman op 29 april 2008 weten in de afgelopen zeven jaren veel energie te hebben gestoken in de afhandeling van de door verzoeker geuite klachten, zowel op het gebied van de overlast van muizen als op het gebied van het bestemmingsplan en daarbij behorende verzoeken om handhaving. Tevens was geprobeerd om via mediation tot een oplossing te komen in de - civielrechtelijke - geschillen tussen verzoeker en GIN. Over de in de aanlegvergunning voorgeschreven afstand tussen de grens van verzoekers perceel en de houtopstanden stelde het college dat deze aan de voorschriften voldeed. Tevens stelde het college dat - voor zover verzoeker in het verleden met GIN andere afspraken had gemaakt - deze geen afbreuk deden aan de gestelde afstand in de aanlegvergunning.

19. In de zomer van 2008 zijn er twee gesprekken gevoerd tussen de burgemeester, een lid van de Tweede Kamer, een lid van Gedeputeerde Staten van Groningen en een medewerker van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Deze gesprekken leverden geen nadere oplossing voor de problemen op. Ook heeft verzoeker in de loop van de tijd zelf enkele gesprekken met de huidige burgemeester gevoerd. Tevens heeft verzoeker een civiele procedure tegen GIN aangespannen in verband met de schade die

hij lijdt.

20. Twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman hebben op 26 november 2008 een onderhoud gehad met de burgemeester en het perceel van verzoeker bezichtigd. Tijdens het gesprek stelde de burgemeester dat het college van mening was het maximale te hebben gedaan bij het probleem tussen verzoeker en zijn buur GIN, wat het college overigens als een civielrechtelijk geschil zag.

Tijdens het bezoek aan verzoekers perceel troffen de medewerkers geen buitengewone omstandigheden aan die een aantrekkelijke werking op ongedierte zouden hebben en was er geen sprake van vuilnis of voedselresten op verzoekers erf of in verzoekers woning.

21. In reactie op de bevindingen stuurde verzoeker de Nationale ombudsman een verslag van het huisbezoek dat de GGD Groningen op 25 maart 2009 aan verzoeker had gebracht. Hierin wordt onder andere opgemerkt dat het, in vergelijking met 2003, lijkt alsof er meer ongedierte in en om de woning zit, terwijl zich in de woning geen afval of voedselresten bevinden. Aangegeven wordt tevens dat verzoeker veel fysieke en financiële problemen ondervindt.

22. Tevens heeft de Nationale ombudsman kennis genomen van de door de rechtbank te 's Hertogenbosch van 12 mei 2009, op verzoek van de kort daarvoor benoemde bewindvoerders, uitgesproken faillissement van GIN.

II Beoordeling

23. Verzoeker klaagt erover dat de gemeente Bellingwedde onvoldoende onderneemt om de muizenplaag in en rond zijn woning te bestrijden. Tijdens het onderzoek is het de Nationale ombudsman gebleken dat hierbij twee aspecten spelen. Ten eerste de handhaving van de naleving van de in de verleende aanlegvergunning opgenomen voorwaarden. Daarnaast de bijstand die verzoeker van de gemeente verwacht bij de directe bestrijding van de muizenoverlast.

Ten aanzien van het aspect van de handhaving.

24. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

Dit impliceert dat een bestuursorgaan, na ontvangst van een verzoek of bezwaarschrift, hierop adequaat dient te reageren door alle benodigde informatie te verzamelen, de burger en eventuele andere betrokkenen uit te nodigen om hun standpunt toe te lichten, en vervolgens op basis van de aldus verkregen en overige reeds te zijner beschikking staande informatie een beslissing te nemen, waarin het na afweging van alle in het geding zijnde belangen gemotiveerd zijn reactie op het verzoek of bezwaarschrift kenbaar maakt.

25. Door het college van burgemeester en wethouders is een vergunning verleend voor de aanleg van een productiebos, waarbij voorwaarden zijn gesteld teneinde landbouwschade te voorkomen en een goede bewoningssituatie te garanderen. Verzoeker stelt, daarin gesteund door het advies van het Kennis- en Adviescentrum Dierenplagen, dat de aanplant van het bos de oorzaak is van de muizenoverlast en dat deze wordt versterkt door het niet in acht nemen van de afstandmaat en het aanbrengen van randbeplanting. Bovendien zou de situatie zijn verslechterd door het uitblijven van onderhoud, waardoor de goede bewoningssituatie van zijn perceel nog sterker onder druk komt te staan.

26. Het college van burgemeester en wethouders heeft GIN in december 2004 aangeschreven, maar - blijkens de constatering van de VROM-Inspectie - daar verder geen gevolg aan gegeven. In reactie op het verzoek van de VROM-Inspectie om alsnog tot daadwerkelijke handhaving over te gaan, stelde het college dat na meting was gebleken dat aan de afstandmaat werd voldaan en niet handhavend kon worden opgetreden. Verzoeker stelde zich echter op het standpunt dat de afstandsmaat op diverse plaatsen niet voldeed aan het vergunningsvereiste, zodat hij via zijn advocaat het college in december 2007 verzocht om handhavend op te treden en een nieuwe meting te laten uitvoeren.

27. Op dit verzoek is door het college echter nimmer formeel beslist. Het college heeft in reactie op het verzoek aangegeven niet bereid te zijn een nieuwe meting uit te voeren. Nu door het college is nagelaten, op basis van verzamelde en reeds beschikbare informatie, een gemotiveerde beslissing te nemen waarna voor verzoeker de mogelijkheid openstaat deze inhoudelijk te laten toetsen via de bezwaar- en beroepsprocedure, is gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Bovenstaande is bovendien aanleiding om aan dit oordeel een aanbeveling te verbinden.

Ten aanzien van het aspect van bijstand van de gemeente.

28. Het redelijkheidvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

Dit impliceert dat een bestuursorgaan het eigen organisatiebelang onder omstandigheden mag laten prevaleren boven het individuele belang van een burger.

29. Tijdens het onderzoek is het de Nationale ombudsman gebleken dat de gemeente zich aanvankelijk actief en voortvarend heeft opgesteld in reactie op de hulpvraag waar verzoeker vanaf 2001 mee kwam. Het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen werd ingeschakeld en de gemeente was verzoeker behulpzaam bij het feitelijk bestrijden van de muizen. In 2003 werd een - destijds vereiste - ontheffing bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangevraagd, de gemeentelijke ongediertebestrijder kwam

regelmatig langs met gif en klemmen en om controles te verrichten. Verder schakelde de gemeente in 2003 de GGD Groningen in voor een risicoanalyse van de overlast.

Ook betrok de gemeente GIN bij de kwestie door in september 2001 bij GIN aan te dringen op het besteden van de nodige aandacht aan de bestrijding van de muizen, en door in december 2002 een gesprek te organiseren met verzoeker en GIN om te komen tot een structurele wering van de muizen op basis van de gegeven adviezen. Dit leidde overigens niet tot concrete afspraken aangezien verzoeker en GIN het niet eens konden worden.

30. Tevens is het de Nationale ombudsman gebleken dat na 2004 de activiteiten van de gemeente kennelijk stil zijn gevallen, terwijl sinds de zomer van 2006 de gemeentelijk ongediertebestrijder zoals verzoeker stelde en door het college niet is weersproken nog slechts twee maal langs was geweest, waarbij hij had meegedeeld verder niets te kunnen betekenen zolang de situatie rond het perceel van verzoeker niet veranderde.

31. Op zichzelf was dit, gezien de conclusies van het Kennis- en Adviescentrum Dierenplagen, geen onterechte mededeling. De omstandigheid dat de oorzaak, althans een belangrijke oorzaak van de muizenoverlast tot op heden niet is weggenomen, doet echter niet af aan de vraag of en in hoeverre het tot de taak of verantwoordelijkheid van de gemeente behoort om haar burgers bij te staan bij de bestrijding van een dergelijke overlast, in elk geval als het gaat om een oorzaak die niet is te wijten aan de burger zelf.

32. Ingevolge de thans geldende Wet en het Besluit publieke gezondheidszorg (zie Achtergrond) en voorheen de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid, heeft de gemeente een directe verplichting bij het beschermen van de volksgezondheid en het voorkomen van infectieziekten. Daarnaast behoort het onder andere tot de taak van de gemeente om ongewenste situaties te signaleren en vragen uit de bevolking te beantwoorden en voorlichting te geven.

33. De bestrijding van ongedierte, voor zover die geen direct gevaar oplevert voor de volksgezondheid, is dan ook geen directe taak voor de gemeente. Een en ander ontslaat de gemeente geenszins van de taak om een inwoner van haar gemeente bij te staan bij het bestrijden van de overlast.

De mate van overlast die de burger ondervindt en de ongewenste situatie die dit teweeg brengt, is bepalend voor de vraag of en zo ja in welke mate een gemeente een van haar inwoners behulpzaam dient te zijn bij het bestrijden van ongedierte.

34. Op grond van de door het Kennis- en Adviescentrum Dierenplagen uitgebrachte adviezen en de door de GGD Groningen uitgebrachte rapportages is de Nationale ombudsman van oordeel dat in de onderhavige situatie, zolang de overlast van muizen voortduurt de gemeente gehouden is om controles te blijven uitvoeren en zo nodig bestrijdingsmaatregelen uit te voeren. Dit geldt te meer nu de oorzaak voor de overlast,

naar het college nimmer heeft tegengesproken, in belangrijke mate is te vinden in de aanwezigheid van het naastgelegen bosperceel en de omstandigheden waaronder dit is aangelegd en wordt beheerd. Dit geldt des te sterker nu bekend is dat GIN failliet is verklaard en van die zijde geen activiteiten kunnen worden verwacht.

Nu het college onder een aantal voorwaarden vergunning heeft verleend voor het aanleggen van het bos, mag van hem verwacht worden verzoeker bij te staan. De omstandigheid dat het bestrijden van de muizen en de overlast schier onbegonnen werk lijkt en een beslag op de gemeentelijke capaciteit legt, kunnen niet als zodanige omstandigheden worden aangemerkt dat het college het eigen organisatiebelang mag laten prevaleren boven het individuele belang van verzoeker. Door geen nadere maatregelen te nemen tegen de bestrijding van de muizenoverlast handelt de gemeente in strijd met het redelijkheidvereiste.

In dit opzicht is de onderzochte gedraging eveneens niet behoorlijk.

Bovenstaande is eveneens aanleiding om aan dit oordeel een aanbeveling te verbinden.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Bellingwedde, is gegrond:

- wegens strijd met het beginsel van fair play wat betreft het aspect van de handhaving;
- wegens strijd met het redelijkheidvereiste wat betreft het aspect van onvoldoende bijstand van de gemeente bij de muizenoverlast.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman beveelt het college van burgemeester en wethouders van Bellingwedde aan om:

1. een gemotiveerde beslissing te nemen over het treffen van handhavende maatregelen jegens GIN waarin het ingaat op de nodige relevante aspecten;
2. de bijstandverlening aan verzoeker bij de bestrijding van de muizenoverlast te hervatten door de controles en bestrijdingsmaatregelen opnieuw te intensiveren.

Onderzoek

Op 1 december 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A. te Bellingwolde, met een klacht over een gedraging van het college van burgemeester en

wethouders van Bellingwedde.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Tevens werd het college van burgemeester en wethouders van Bellingwedde een aantal specifieke vragen gesteld.

Twee onderzoekers van de Nationale ombudsman hebben de situatie ter plaatse bekeken om zich een oordeel te kunnen vormen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Het college gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 1 december 2007 met bijlagen
2. Intakegesprek met verzoeker
3. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 18 maart 2009
4. Standpunt college van burgemeester en wethouders van Bellingwedde, gedateerd, met bijlagen
5. Bezoek aan verzoeker en aan het college van burgemeester en wethouders van Bellingwedde.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wet van 9 oktober 2008, houdende bepalingen over de zorg voor de publieke gezondheid (Wet publieke gezondheid)

Artikel 2:

"1. Het college van burgemeester en wethouders bevordert de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming

ervan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

2. Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor:

- a. het verwerven van, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking,
- b. het elke vier jaar, voorafgaand aan de opstelling van de nota gemeentelijke gezondheidsbeleid, bedoeld in artikel 13, tweede lid, op landelijk gelijkvormige wijze verzamelen en analyseren van gegevens over deze gezondheidssituatie,
- c. het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen,
- d. het bijdragen aan opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's, met inbegrip van programma's voor de gezondheidsbevordering,
- e. het bevorderen van medisch milieukundige zorg,
- f. het bevorderen van technische hygiënezorg,
- g. het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen.

3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de werkzaamheden, bedoeld in het tweede lid, en kunnen met het oog op de in het eerste lid bedoelde taak regels worden gesteld over de verstrekking van niet tot een persoon herleidbare gegevens aan het college van burgemeester en wethouders door personen en instellingen werkzaam op het terrein van de gezondheidszorg en kan deze verstrekking verplicht worden gesteld. Voor zover het de gegevensverstrekking door personen en instellingen aan het college van burgemeester en wethouders betreft, bevat deze algemene maatregel van bestuur regels over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de vergoeding van kosten."

2. Besluit van 27 oktober 2008, houdende nieuwe eisen inzake de publieke gezondheid (Besluit publieke gezondheid)

Artikel 2, derde en vierde lid

"De in artikel 2, tweede lid, aanhef en onder e, van de wet genoemde werkzaamheid omvat in ieder geval de volgende aspecten:

- a. het signaleren van ongewenste situaties,

b. het adviseren van de bevolking over risico's, inclusief gezondheidskundig advies over gevaarlijke stoffen, in het bijzonder bij rampen of dreiging van rampen,

c. het beantwoorden van vragen uit de bevolking en het geven van voorlichting,

d. het verrichten van onderzoek.

4. De in artikel 2, tweede lid, aanhef en onder f, van de wet genoemde werkzaamheid omvat in ieder geval de volgende aspecten:

a. het bijhouden van een lijst met instellingen waar, gezien de aard van de doelgroep en de omstandigheden waaronder de activiteiten worden verricht, een verhoogd risico bestaat op de verspreiding van pathogene micro-organismen,

b. het adviseren van de onder a bedoelde instellingen over de mogelijkheden op het gebied van bouw, inrichting en organisatie van de activiteiten om de risico's op verspreiding van pathogene micro-organismen te verkleinen,

c. het signaleren van ongewenste situaties,

d. het beantwoorden van vragen uit de bevolking en het geven van voorlichting."